

פגיעות מעיכה והדף

מבוא פגיעות מעיכה

- פגיעות המתרחשות כתוצאה מלחץ או מתיחה של רקמות הגוף
- ניתן להבחין בפציעות מעיכה במתארים כגון לכודים תחת עצמים כבדים, קריסת מבנים, רעידות אדמה, תאונות דרכים וכדומה
- חומרת הפציעה תלויה בעוצמת הלחץ על הגוף, משך הזמן שהלחץ מופעל על הגוף והאזור בגוף בו התרחשה הפציעה
- פגיעות מעיכה עלולות להיות קשות לזיהוי בשלב טרום בית החולים
- לעיתים הטיפול בטרם בית חולים יקבע את סיכויי ההישרדות

- רעידות אדמה
- התמוטטות בניינים
- תאונות דרכים
- פעילות טרור
- מפולות עפר
- הוריקנים וטורנדו

- נזק לשריר, העור ותת העור, הנגרם כתוצאה מלחץ או מתיחה
- חומרת הפציעה תלויה בעוצמת הלחץ על הגוף, משך הזמן שהלחץ מופעל על הגוף והאזור בגוף בו התרחשה הפציעה
- לרוב הפציעות מערבות את הגפיים
- עלולות לגרום לקריעה של איברים פנימיים, שברים והלם תת-נפחי
- פציעת מעיכה חמורה עלולה לגרום למוות מידי עקב הפרעות קצב.

תסמונת המדור הסגור

- תוצאה של פציעת מעיכה
- נגרמת כתוצאה מלחץ על רקמות הגוף או טראומה קהה
- התפתחותה גורמת לדימום, בצקות ועליה בלחץ התוך תאי
- עלולה לגרום לאיסכמיה בשריר, פגיעה בפרפוזיה, נפיחות, נזק בלתי הפיך לרקמות ולעצבים העוברים במקום ולתסמונת מעיכה
- הזיהוי מתבסס על מכניזם הפגיעה וההיסטוריה של המטופל
- הסימנים והסימפטומים כוללים (נימול, כאב, חיוורון, שיתוק ואיבוד דופק בגפה - 5P's)

- נגרמת כתוצאה מלחץ ממושך על אברי הגוף
- תהליך פתולוגי שגורם להרס או לשינוי של רקמות השריר
- השריר הפגוע עלול לשחרר רעלנים למחזור הדם
- מצב חירום רפואי המתבטא בהלם ובאי ספיקת כליות חריפה
- מתרחשת כאשר ישנו חידוש של אספקת הדם לאיברים לאחר חילוץ הנפגע מתחת להריסות
- עלול להתרחש באסונות בהם החילוץ והצלת המטופלים ממושכים

- פגיעות הדף מתארות את הנזק הנגרם לגוף כתוצאה משינויים פתאומיים בלחץ הסביבתי הנגרמים ע"י פיצוץ
- פגיעות הדף שכיחות במתאר של מלחמה, התקפות טרור ושימוש בחומרים מסוכנים
- לפגיעות הדף קינמטיקה מיוחדת המבדילה אותן מפציעות טראומה אחרות המתאפיינת בחמישה שלבים
- חומרת הפגיעה תלויה בעוצמת הפיצוץ, מרחק הנפגע ממוקד הפיצוץ, תווך הפגיעה ועצמים מחזירים

1. פגיעה ראשונית- פגיעה באיברים חלולים נגרמת כתוצאה מגל ההדף עצמו
2. פגיעה שניונית- פגיעה מחפצים ומפסולת שמועפים עקב הפיצוץ
3. פגיעה שלישונית- הטחה של הנפגע כלפי חפצים עומדים
4. פגיעה רביעית- פציעות נוספות שנגרמות באופן בלתי ישיר לדוגמא פגיעות עשן וחום
5. פגיעה חמישית- פגיעות נלוות מחומרים שנוספו למטען לדוגמא חומרים ביולוגיים, כימיים ורדיואקטיביים

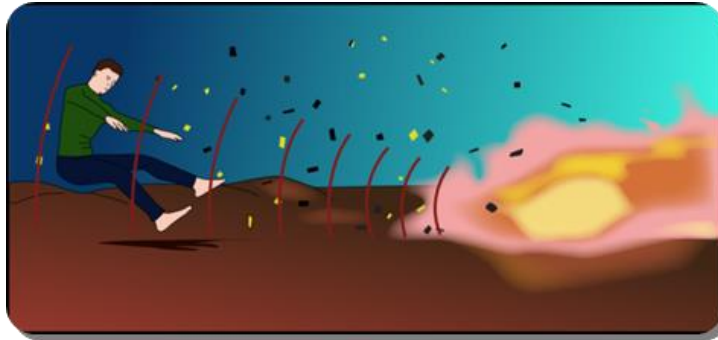
שלבי הפגיעה כתוצאה מהדף

זה עניין של חיים

פגיעות אופייניות

- קטיעת איברים, חתכים ושברים
- דימומים בריאות, תסחיפי אוויר, חזה אוויר
- ניקוב איברים, פגיעה בעור התוף, קריעת כלי דם קטנים
- פגיעות בעיניים, שאיפת עשן כוויות ופגיעות חום
- פגיעות נלוות כתוצאה מחומרים שנוספו למטען (כמו רסיסים)

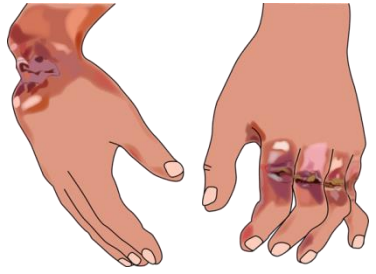
זה עניין של חיים

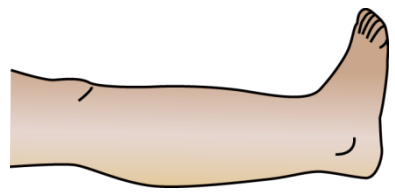
- פגיעת רסיסים הינה פגיעה שכיחה ביותר בשדה הקרב "המודרני"
- עלולה לגרום לתחלואה ולתמותה משמעותיים
- הנזק תלוי במיקום הפגיעה ובמהירות החדירה של הרסיסים
- קיים קושי רב להעריך את חומרת הפגיעה בשלב טרום בית החולים
- אין להוציא רסיסים בטרם בית החולים

סימנים וסימפטומים

מעיקה של כפות הידיים

נפיחות של הרגל

שבר ביד

- חתכים / שפשופים
- שברים
- דימומים
- נפיחות
- כאבים
- חוסר תחושה בגפה הפגועה
- רסיסים

- דימומים
- נזק כלייתי חריף
- זיהומים
- דום לב
- נכות לטווח ארוך
- פגיעה אסתטית

פצוע לכוד מתחת להריסות

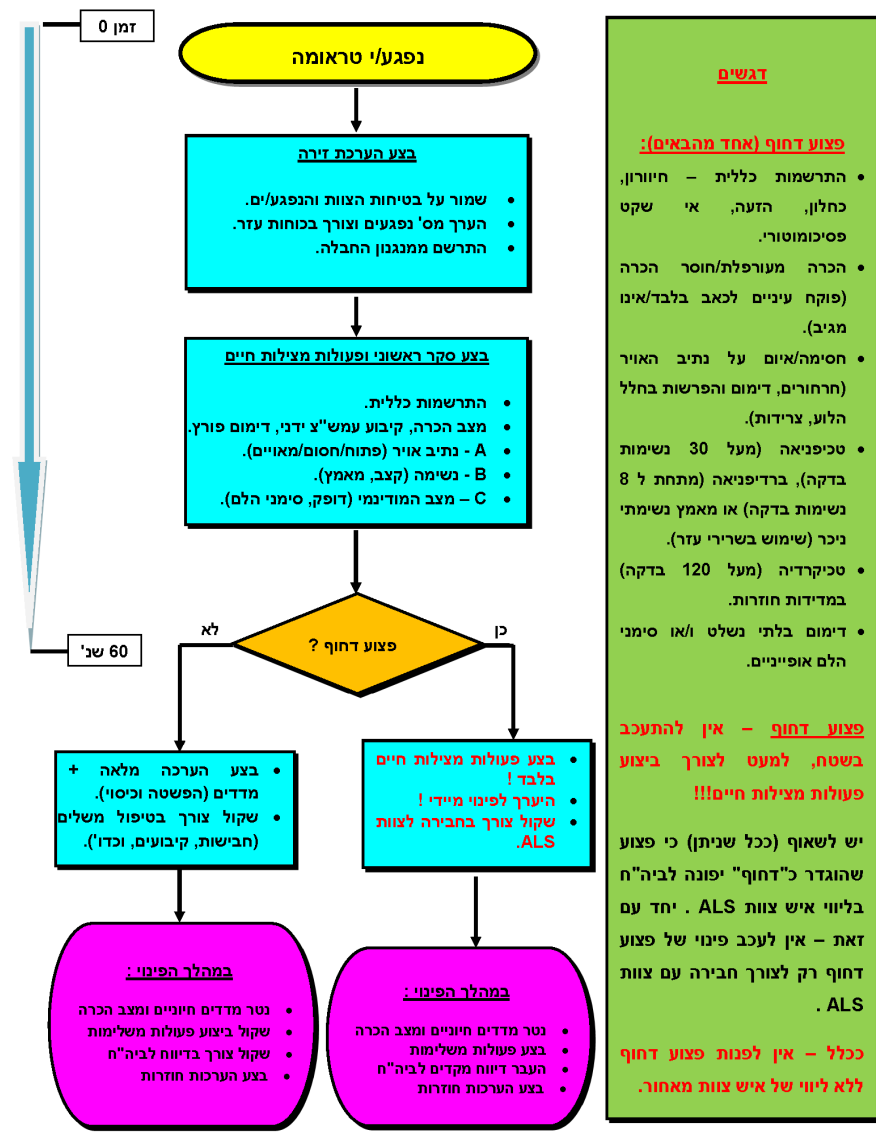

- בטיחות המטפל והמטופל
- תמיכה ב- ABC עפ"י סכמת ה- PHTLS
- מתן חמצן במסכת העשרה/ הנשמה מסייעת במידת הצורך
- עצירת דימומים וקיבועים (כולל עמוד שדרה ועמוד שדרה צווארי)
- מתן נוזלים במהלך ההמתנה לחילוץ ובמהלך הפינוי
- פינוי דחוף/ חבירה לאט"ן

- בזירת פיצוץ אין להיכנס לזירה עד לקבלת אישור מחבלן משטרה
- יש להתמגן בהתאם לאופי האירוע ובהתאם להנחיות המוקד
- הנחת היסוד היא שכל נפגע לכוד ייחשד כנפגע מעיכה
- אין להניח חסם עורקים כטיפול מניעתי לפגיעות מעיכה
- יש להחדיר נוזלים למטופלים לכודים בהקדם האפשרי

דגשים

פצוע דחוף (אחד מהבאים):

- התרשמות כללית - חירון, כחלון, הזעה, אי שקט פסיכומטורי.
- הכרה מעורפלת/חוסר הכרה (פוקח עיניים לכאב בלבד/אינו מגיב).
- חסימה/איום על נתיב האויר (חרורים, דימום והפרשות בחלל הלוע, צרידות).
- טכיפניאה (מעל 30 נשימות בדקה), ברדיפניאה (מתחת ל 8 נשימות בדקה) או מאמץ נשימתי ניכר (שימוש בשרירי עזר).
- טכיקרדיה (מעל 120 בדקה) במדידות חוזרות.
- דימום בלתי נשלט ו/או סימני הלם אופייניים.

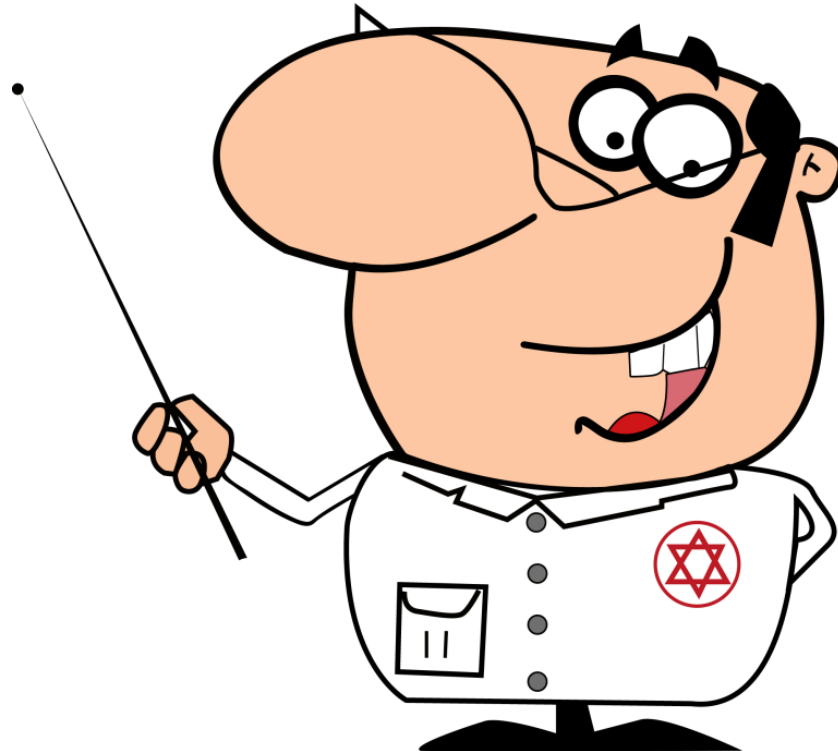
פצוע דחוף - אין להתעכב בשטח, למעט לצורך ביצוע פעולות מצילות חיים!!!

יש לשאוף (ככל שניתן) כי פצוע שהוגדר כ"דחוף" יפונה לביה"ח בליווי איש צוות ALS. יחד עם זאת - אין לעכב פינוי של פצוע דחוף רק לצורך חבירה עם צוות ALS.

ככלל - אין לפנות פצוע דחוף ללא ליווי של איש צוות מאחור.

שאלות?

זה עניין של חיים